

“Ække han sånn relliøs?”

Spørsmålet ble stilt til en venn av meg her i Sande – jeg var tema. Spørsmålsstilleren ville plassere meg på livssynskartet – med en viss skepsis.

Med alderen har jeg oppdaget hvordan ordet *mennesker* oppsto: *menn* satte hverandre i *esker* med lokk over, og påklistret etikett. Trygt å vite hvor vi har hverandre, eller *tro* vi vet det.

TRO er nøkkelordet i denne epistel. I Sande kommune lever det bare troende mennesker. De som tror på Gud og de som ikke gjør det. Alle *tror* – ingen *vet*.

I motsetning til Sovjets Nikita Khrustsjov – han *visste*, og viste til kosmonauten Jurij Gagarin, den første til å kretse rundt jorden i et bemannet romfartøy. Etter rundreisen på 1 time og 48 minutter, landet han på jorden og ble spurt av Khrustsjov: “Så du Gud der oppe?” Svaret var nei, Gagarin hadde ikke sett Vårherre. Triumferende sendte Khrustsjov denne informasjonen ut til verdenspressen.

Dette skjedde for 43 år siden. Dagens forskere innrømmer ydmykt at de så vidt har begynt å pirke borti det ytterste skall av universets mysterium. Med gigant-teleskop skimtes “svarte hull” millioner av lysår i det fjerne – hull som eter planeter og kometer med en appetitt som overgår popkornslukende fotballentusiaster. Vitenskapsfolk vet ikke, men *tror* det er noe bortenfor, bortenfor, bortenfor....

En tidlig morgen på en undergrunnsstasjon i New York - folk strømmer ut av vognene og ser et budskap malt på veggen: “GUD ER DØD – Nietzsche”. Neste morgen er dette overmalt og erstattet med en ny tekst: “NIETZSCHE ER DØD – Gud”.

Guds død kan ingen bevise, heller ikke motbevise, men vi *vet* at Nietzsche døde i år 1900. Vestfolddikteren Hermann Wildenwey sa det slik:

*Vi leser verdens visdomsbok
om tid og rom
og mangen en er blitt så klok
han tror at Gud er dum.*

Hvis kristne, meg selv inkludert, faller for fristelsen å blåse oss opp til en fromhetens høyt svevende ballong for å se ned på den “fortapte” ateist, er det trist. Det er verken bedre eller verre når den ikke-religiøse med nedlatende forakt fnyser sin dom over kristne: “De er de verste.” Dette utsagnet har det selvrettferdige utgangspunkt at den ikke-kristne ser seg selv som så meget bedre. Selvgodhet lukter vondt, uansett hvor den kommer fra. Fordommer fordummer, og fordummet er vi alle. De som innbiller seg at de er uten fordommer, hører til fordummingens adel.

Jeg har gode venner som jeg respekterer, venner med et motsatt livssyn fra mitt eget, som tror at livets endepunkt er en “bøtte vann og et spann med sand” – punktum finale. Disse mine jordnære fundamentalistvenner har likevel respekt for min tro på en evig ånd og Kristi frelse.

Jo større våre fordommer er, desto mindre menn-ESKER stenger vi hverandre inn i. Med lokk på, blir det varmt og kvalmt der inne. Få er det som ønsker et slikt miljø – i Sande eller hvor som helst ellers.

Kunnskapen er stolt over at den vet så meget
Visdommen er ydmyk fordi den ikke vet mer.

Jeg *tror* at Gud er klok.
Jeg *vet* at jeg er dum.

Siste ord går til Kjell Aukrusts figur Ludvig, som ba:
“Gud velsigne Vårherre.”

Som Ludvig, er jeg
uhelbredelig RELLIØS.
Greit å vite, om du treffer en som spør.

Einar Engebretsen
Sande

Om ikke tegningene fanger hele evighetens dimensjon, vil den antyde at etter døden blir vi mer enn “en bøtte vann og et spann med sand”.